

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SZa/18/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015201703
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015201703.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: U. B. B., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Irak, zastúpeného: Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Banská Bystrica, Sládkovičova 25, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-013/2015-AV zo dňa 18.09.2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/103/2015-30 zo dňa 21.10.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/103/2015-30 zo dňa 21. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BB5-23-013/2015-AV zo dňa 18.09.2015, ktorým odporca podľa § 88 ods. 1 písm. a) bod 1 a § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil navrhovateľa dňom 18.09.2015 z dôvodu, že je to potrebné v konaní o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť vycestovanie navrhovateľa do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko existuje riziko úteku odporcu a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia s poukazom na rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Banská Bystrica zo dňa 18.09.2015, ktorým bol odporca podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostený z územia Slovenskej

republiky a zároveň mu bol uložený zákaz vstupu na 2 (dva) roky.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov navrhovateľa zaistil na čas nevyhnutne potrebný so stanovením dĺžky doby zaistenia a to do doby zrealizovania výkonu administratívneho vyhostenia, najdlhšie však do 17.03.2016.

Navrhovateľ bol v zmysle ustanovenia § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov.

Krajský súd vychádzajúc z jednotlivých odvolacích námietok navrhovateľa konštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu je vecne správne a odvolacie námietky navrhovateľa voči nemu neobstoja.

K námietke o spoľahlivo nezistenom stave veci uviedol, že odporca riadne zistil skutkový stav, navrhovateľa zaistil z dôvodu, že je potrebné v konaní o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko existuje riziko jeho úteku, a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

K námietke, že z rozhodnutia odporcu nevyplýva, či navrhovateľ požiadal o medzinárodnú ochranu v niektorej krajine EU uviedol, že v danom prípade navrhovateľ v Zápisnici o vyjadrení zo dňa 18.09.2015 uviedol, že nežiada o azyl na území Slovenskej republiky a ani doplnkovú ochranu, chce požiadať o azyl v Anglicku, nakoľko tam má rodinu a známych, nemá v pláne na území Slovenskej republiky zostať, a nežiada o asistovaný dobrovoľný návrat cestou medzinárodnej organizácie pre návrat IOM. Navyše odporca v napadnutom rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky udelený žiadny druh pobytu a je bez finančných prostriedkov.

Krajský súd k námietke neodôvodnenia stanovenej dĺžky zaistenia, a to na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie do 17.03.2016, t. j. 6 mesiacov, ako aj k námietke, že dĺžka zaistenia je dlhá a mala byť stanovená na kratšiu dobu uviedol, že v danej veci nejde o konkrétny dátum zaistenia ale ide o hraničný termín doby zaistenia.

Dodal, že v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov je správny orgán povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel jeho zaistenia, pričom dĺžka zaistenia závisí od viacerých faktorov ako je aj zabezpečenie a vybavenie všetkých náležitostí potrebných k reálnemu fyzickému odovzdaniu navrhovateľa na územie Maďarska

Zároveň poukázal na § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého môže byť príslušník tretej krajiny zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov s tým, že odporca v súlade s vyššie uvedeným ustanovením stanovil dĺžku zaistenia do doby riadneho odovzdania navrhovateľa v rámci readmisie na územie zmluvného štátu, a to Maďarskej republiky.

Mal za to, že odporca správne vychádzal z jemu dostupných informácií, ktoré následne objektívne posúdil, predovšetkým z hľadiska dôveryhodnosti osoby navrhovateľa, pričom odporca posúdil aj relevantnosť dôvodov na strane navrhovateľa v súvislosti s jeho zaistením. Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 32 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) má odporca povinnosť zistiť skutkový stav veci len v rozsahu dôvodov, ktoré navrhovateľ v priebehu správneho konania uviedol.

Vzhľadom na uvedené krajský súd konštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, je v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj správnym poriadkom. Dodal, že odporca riadne zistil skutkový stav, odôvodnenie rozhodnutia je dostatočné, zrozumiteľné a obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti ako aj skutočnosti, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, je z neho zrejmé akými úvahami bol vedený odporca pri hodnotení

dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a taktiež, ako sa vysporiadal s vyjadreniami navrhovateľa. Krajský sud preto preskúmané rozhodnutie odporcu potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že naďalej trvá na všetkých skutočnostiach, ktoré uviedol vo svojom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu.

S rozhodnutím súdu sa navrhovateľ v celom rozsahu nestotožnil z dôvodu, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

S poukazom na § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku mal za to, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci a napadnuté rozhodnutie odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nakoľko sa krajský súd nestotožnil ani s jedným odvolacím dôvodom a v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenie navrhovateľa, s ktorými navrhovateľ nesúhlasil, poukázal na existenciu inej vady konania súdu prvého stupňa, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Mal za to, že, odporca v konaní nedostatočne zistil skutkový stav veci a následne vec nesprávne právne posúdil, pričom napadnuté rozhodnutie odporcu je zároveň nepreskúmateľné.

Navrhovateľ sa v odvolaní opiera o konštantnú judikáciu všeobecných súdov Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky s konštatovaním, že podmienkou pre posúdenie pozbavenia osobnej slobody za zákonné je, že dané pozbavenie musí byť súčasne efektívne a účelné, s tým, že správny orgán je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či je zaistením osoby naplnený účel, ktorý vyplýva z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, ktoré sú chránené aj inými právnymi predpismi.

Taktiež namietal dĺžku doby zaistenia do 17.03.2016. Stanovenú dĺžku zaistenia považoval navrhovateľ za dlhú s tým, že mala byť stanovená na kratšiu dobu. Navyše je podľa jeho názoru stanovená dĺžka nedostatočne odôvodnená existujúcimi skutočnosťami, nakoľko v zmysle judikatury všeobecných súdov Slovenskej republiky je správny orgán povinný zdôvodniť, prečo je potrebná práve stanovená dĺžka zaistenia.

Namietal, že v napadnutom rozhodnutí nie je stanovená dĺžka doby zaistenia odporcom nijako odôvodnená. Takéto pochybenie odporcu je podľa navrhovateľa podstatnou vadou ovplyvňujúcou zákonnosť celého rozhodnutia, nakoľko bazálnou zložkou inštitútu zaistenia je práve doba zaistenia, a teda s ohľadom na stanovenú dĺžku doby zaistenia je napadnuté rozhodnutie odporcu nepreskúmateľné.

Vo vzťahu k alternatívam zaistenia navrhovateľ uviedol, že odporca tieto nedostatočne skúmal, dokonca ich nedostatočne odôvodnil iba strohým konštatovaním, že navrhovateľ nesplnil podmienku v zmysle ustanovenia § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov.

Poukázal na skutočnosť, že v ÚPZC Medved'ov sa opakovane búri niekoľko zaistených osôb čo má len preukazovať nevhodnosť prostredia ÚPZC Medved'ov, dokonca jeho nebezpečenstvo pre navrhovateľa.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu o zaistení sa zrušuje a vec sa vracia odporcovi na ďalšie konanie a nariaďuje sa bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu vyjadril v podaní zo dňa 09.11.2015. Uviedol, že vstupom Slovenskej republiky do schengenského priestoru dňa 21.12.2007 došlo zároveň k implementácii schengenského acquis do jej právneho poriadku. V zmysle článku 5 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady číslo 562/2006 ES, ktorým sa ustanovuje Kódex schengenských hraníc na pobyt v schengenskom priestore, teda aj na území Slovenskej republiky, ktorý nepresahuje tri mesiace v rámci obdobia šiestich mesiacov je povinnosťou štátnych príslušníkov tretích krajín, spĺňať nasledovné podmienky: mať platný cestovný doklad, ktorý ho oprávňuje prekročiť hranicu a mať platné vízum v prípade, ak sa od cudzinca vyžaduje. V čase vydania napadnutého rozhodnutia občania Iraku sa považovali za občanov tretích krajín. Podľa zápisnice o vyjadrení navrhovateľa spísanej podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku č. PPZ-HCP-BB5-23-007/2015 - AV navrhovateľ pri kontrole pobytu nemal pri sebe žiadny cestovný doklad, tento nepredložil ani po predvedení na policajný útvar. Z uvedeného dôvodu bol jeho pobyt vyhodnotený ako neoprávnený. Dodal, že navrhovateľ bol preverený v príslušných informačných systémoch, pričom lustrácia bola negatívna.

S poukazom na ustanovenie § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov konštatoval, že nevyhnutným podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení podľa citovaného ustanovenia je preukázanie existencie administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky, pričom odporca považoval túto podmienku za splnenú, čoho dôkazom je nespochybniteľná existencia rozhodnutia odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015 - AV, ktorým bol navrhovateľ administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky a zároveň mu bol zakázaný vstup počas dvoch rokov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.10.2015.

Zdôraznil, že policajný útvar podľa § 84 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ak policajný útvar v rozhodnutí o administratívnom vyhostení neurčil lehotu na vycestovanie, čo je dôvodné v prípade účastníka konania a výkon rozhodnutia zabezpečí podľa § 84 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov aj v prípade, ak štátny príslušník tretej krajiny nemôže vycestovať, pretože nemá platný cestovný doklad alebo prostriedky na vycestovanie. Odporca mal na základe uvedeného za to, že bola splnená aj táto zákonná podmienka.

Odporca s poukázaním aj na povinnosť periodickej kontroly dôvodnosti a účelnosti ďalšieho trvania zaistenia ustanovenej v § 90 ods. 2 písm. d) zákona o pobyte cudzincov požiadal dňa 04.11.2015 ÚPZC Medveďov o informáciu o stave a možnostiach vydania náhradného cestovného dokladu a možnosti návratu navrhovateľa. ÚPZC Medveďov, bolo toho názoru, že účel zaistenia navrhovateľa naďalej trvá, pretože Zastupiteľský úrad Irackej republiky so sídlom v Bratislave vystavuje náhradné cestovné doklady slúžiace na návrat do krajiny pôvodu a neexistuje žiadna prekážka, kvôli ktorej by nebolo možné realizovať vyhostenie do krajiny pôvodu.

K námietke navrhovateľa vo vzťahu k dĺžke doby zaistenia uviedol, že odporca vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia uviedol, že podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov sa navrhovateľ zaisťuje na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie do 17.03.2016, s tým, že dĺžka zaistenia je dostatočne odôvodnená v uvedenom rozhodnutí. Otázkou dĺžky lehoty zaistenia sa odporca zaoberal v rozhodnutí s tým, že vychádzal z odporúčania ÚPZC Medveďov, ktorý s poukázaním na § 90 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov zabezpečuje samotnú realizáciu návratovej procedúry. Dĺžku doby zaistenia navrhovateľa ovplyvnila skutočnosť, že nemá platný cestovný doklad a stanovisko zariadenia, ktoré má v zmysle zákona o pobyte cudzincov značné praktické skúsenosti s dôvodmi ktoré ovplyvňujú určenie doby zaistenia a sú komplexne zhrnuté v registratúrnom zázname o dĺžke návratovej procedúry štátnych príslušníkov Irackej republiky, s ktorým bol navrhovateľ oboznámený. Podľa registratúrneho záznamu ÚPZC Medveďov č. PPZ-HCP-ME-2014/012778-002 zo dňa 24.06.2015, ak štátny príslušník Irackej republiky nedisponuje platným cestovným dokladom, a môže alebo nemusí spolupracovať pri jeho

vydaní, po preštudovaní spisového materiálu pristupuje k lustráciám a následnému zisťovaniu totožnosti, odovzdáva žiadosť o vydanie dokladu. Potvrdenie totožnosti, vystavenie dokladu a samotný proces realizácie výkonu vyhostenia je v tomto prípade zdlhavý proces a preto odporúčajú zaistiť štátneho príslušníka Iraku bez platného dokladu na dobu (6) šiestich mesiacov. Tieto skutočnosti zohľadnil odporca pri určení dĺžky zaistenia.

Vo vzťahu k námietke nedostatočného skúmania a odôvodnenia alternatív k zaisteniu odporca s poukazom na § 89 ods. 1 a 3 zákona o pobyte cudzincov uviedol, že z pohľadu na osobu navrhovateľa, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia, zistených v konaní podľa zápisnice navrhovateľa, lustrácie, osobnej prehliadky a všetkých dôkazoch založených v spise alternatívu zaistenia vylúčil.

K námietke, že v ÚPZC Medveďov sa opakovane búri niekoľko zaistených osôb, čo preukazuje, že prostredie zariadenia, v ktorom je navrhovateľ, nie je vhodné, dokonca až nebezpečné, odporca uviedol, že práva a povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení sú uvedené v § 96 zákona o pobyte cudzincov. Podľa § 96 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny je povinný dodržiavať vnútorný poriadok zariadenia, plniť príkazy a pokyny policajta. Podľa § 92 zákona o pobyte cudzincov musí zodpovedať účelu, na ktorý bolo zriadené, musí byť hygienicky nezávadné a vybavené tak, aby zabránilo ohrozeniu života alebo poškodeniu majetku. Agresívny štátny príslušník tretej krajiny môže byť umiestnený v oddelenom režime zariadenia. Zariadenie prevádzkuje Policajný zbor a riaditeľ zariadenia vydal vnútorný poriadok, v ktorom upravil podrobnosti o právach a povinnostiach štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení a zodpovedá za jeho plnenie.

Odporca teda trval na všetkých skutočnostiach, ktoré boli uvedené v stanovisku k opravnému prostriedku zo dňa 08.10.2015 a skutočnosti uvedené navrhovateľom v opravnom prostriedku proti rozsudku súdu prvého stupňa považoval za irelevantné a vydané rozhodnutie za zákonné.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB5-23-013/2015-AV zo dňa 18.09.2015 rozhodol o zaistení navrhovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. a) bod 1 a § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov dňom 18.09.2015 do doby zrealizovania výkonu administratívneho vyhostenia, najdlhšie však do 17.03.2016 z dôvodu, že je to potrebné v konaní o jeho administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky a s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko existuje riziko úteku a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia a v zmysle § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 18.09.2015 v čase o 11.00 hod. bol navrhovateľ hliadkou Mýtnej polície kontrolovaný na ČS Agip vo Zvolene.

Nakoľko nemohol hodnoverne preukázať svoju totožnosť, bol v daný deň o 09.30 hod. predvedený na Oddelenie cudzineckej polície PZ Banská Bystrica. Z dôvodu neoprávneného pobytu bolo dňa 18.09.2015 začaté konanie vo veci jeho administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Do zápisnice o vyjadrení účastníka konania č. PPZ-HCP-BB5-23-007/2015-AV pred správnym orgánom opísal cestu z krajiny pôvodu s tým, že v domovskej krajine v Iraku nemôže byť, lebo tam je toho času vojna a taktiež sú tam aj národnostné nepokoje medzi jednotlivými národnosťami a ak sa vráti do Iraku, nevie čo s ním bude, možno ho dajú do väzenia, alebo zabijú. Dodal, že doposiaľ nikde nežiadal o udelenie azylu, ani na území Slovenskej republiky nechce o azyl požiadať. O asistovaný dobrovoľný návrat do domovskej krajiny nechce požiadať. Taktiež nežiada o informovanie o svojej situácii domovský štát, ani mimovládnu organizáciu.

Lustráciou v informačných systémoch Policajného zboru bolo zistené, že na území Slovenskej republiky

navrhovateľ nemá udelený žiadny druh trvalého alebo prechodného pobytu podľa zákona o pobyte cudzincov a v súčasnosti nie je ani žiadateľom o udelenie azylu, alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany podľa zákona o azyle. Taktiež bolo potvrdené, že je bez finančných prostriedkov a v súčasnosti nie je držiteľom platného cestovného dokladu.

Odporca s poukazom na spisový materiál vo veci administratívneho vyhostenia navrhovateľa považoval za dostatočne preukázanú skutočnosť, že navrhovateľ sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnené. Navyše, svojím neoprávneným pobytom ohrozuje záujem spoločnosti, ktorá má právo na spoločenskú bezpečnosť a budovanie základných sociálnych a ekonomických pilierov štátu. Aby sa zamedzilo rovnakému konaniu ako v prípade navrhovateľa, štát prostredníctvom svojich orgánov vykonáva opatrenie, ktoré obdobným konaniam ako v prípade navrhovateľa zamedzuje, pričom za takéto opatrenie je možné v prípade splnenia zákonných podmienok považovať administratívne vyhostenie navrhovateľa. Zdôraznil, že vyriešenie neoprávneného pobytu účastníka konania je v záujme spoločnosti, ktorý je nadradený záujmu jednotlivca, ktorým je navrhovateľ.

Na základe uvedeného odporca dňa 18.09.2015 navrhovateľa z dôvodu neoprávneného pobytu podľa § 82 ods. 1 písm.) zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostil z územia Slovenskej republiky do Moldavskej republiky a zároveň podľa § 82 ods. 3 písm. b) citovaného zákona určil zákaz vstupu na 2 (dva) roky.

Odporca doplnil, že podľa vyššie uvedeného navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky udelený žiadny druh pobytu, je bez finančných prostriedkov a že existuje reálne vysoké riziko a dôvodná obava, že navrhovateľ v prípade uloženia alternatív zaistenia a prepustenia na slobodu ujde.

Odporca konštatoval, že nevyhnutným podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je preukázanie existencie administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Správny orgán považuje túto podmienku za splnenú, čoho dôkazom je nespochybniteľná existencia vykonateľného rozhodnutia odporcu č. PPZ-HCP-BB5-23-012/2015-AV, ktorým bol navrhovateľ administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky a zároveň mu bol zakázaný vstup počas dvoch rokov.

Poukázal na skutočnosť, že podstatou administratívneho vyhostenia je bezpečnosť osôb, majetku alebo iného verejného záujmu pred osobou, ktorá nie je občanom Slovenskej republiky alebo občanom iného členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ani osobou, ktorej bol udelený azyl alebo bola poskytnutá doplnková ochrana tak, že sa zabezpečí jej neprítomnosť na území Slovenskej republiky po dobu uložení správnym orgánom. Aj z dikcie samotného ustanovenia § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov vyplýva podmienka vyhostenia osoby (jej neprítomnosti) z územia Slovenskej republiky. Povinnosťou policajného útvaru je následne zabezpečiť výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení a to zabezpečiť vycestovanie účastníka konania cez vonkajšiu hranicu Slovenskej republiky. V zmysle čl. 23 ods. 5 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky „cudzinca možno vyhostiť iba v prípadoch ustanovených zákonom“. Odporca tak uložením administratívneho vyhostenia odňal právo navrhovateľa zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, a tým chce v ďalšom zabrániť prípadne páchaniu trestnej činnosti, zabezpečuje bezpečnosť osôb, majetok a celkovo chráni iný všeobecný záujem spoločnosti.

Zdôraznil, že aj keď účastník konania má platný cestovný doklad, nie je možné zabezpečiť výkon administratívneho vyhostenia bez obmedzenia osobnej slobody inštitútom zaistenia. K výkonu administratívneho vyhostenia totižto priamo slúži inštitút zaistenia cudzinca. Z dôvodu toho, že navrhovateľ je bez náležitých finančných prostriedkov, je potrebné navrhovateľa zaistiť a zaistením bezprostredne zabezpečiť v čo najkratšom možnom čase výkon trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky, a teda aj Schengenského priestoru. Na základe uvedeného odporca skonštatoval, že len zaistením navrhovateľa je možné zabezpečiť riadny výkon administratívneho vyhostenia z územia Slovenskej republiky, o ktorom rozhodol. Týmto považoval zaistenie navrhovateľa za dostatočne odôvodnené.

Odporca uviedol, že pred vydaním rozhodnutia o zaistení sa zaoberal aj tým, či bude možné vykonať administratívne vyhostenie v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, teda či bude naplnený účel zaistenia. Podľa § 90 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov potrebné opatrenia a úkony na výkon vyhostenia účastníka konania je povinné vykonať zariadenie, v tomto prípade Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov (ďalej len „ÚPZC Medved'ov“). ÚPZC Medved'ov na základe značných skúseností súvisiacich s vykonávaním potrebných opatrení a úkonov na výkon vyhostenia štátnych príslušníkov Iraku v súvislosti s dĺžkou návratovej procedúry správnemu orgánu odporučil zaistiť účastníka konania na 6 (šesť) mesiacov, ak cudzinec spolupracuje a na šesť mesiacov ak nespolupracuje a nemá doklad s tým, že navrhovateľ podľa vyjadrenia má dobrý zdravotný stav a bude spolupracovať.

Navrhovateľovi bola pred vydaním rozhodnutia o zaistení daná odporcom možnosť vyjadriť sa k postupu policajného útvaru pred zaistením, k podkladom pre vydanie rozhodnutia i spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Bol vyzvaný, aby sa vyjadril v zápisnici o podaní vysvetlenia podľa § 22 ods. 1 správneho poriadku a bol mu predložený kompletný spisový materiál, ktorý tvorí podklady pre vydanie rozhodnutia i o zaistení a bol poučený o jeho práve ešte sa k veci vyjadriť. Podľa zápisnice opätovne uviedol, že všetko už povedal a preto nemá už čo dodať k predmetnému konaniu. Na území Slovenskej republiky nemá žiadnu rodinu. Po oboznámení sa s celým spisom sústredeným pred vydaním rozhodnutia vo veci jeho zaistenia nežiadal jeho doplnenie alebo zmenu.

Odporca sa počas konania o zaistení navrhovateľa zaoberal aj tým, či je zaistenie v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 8 ods. 1 uverejneného v Zbierke zákonov číslo 209/1992 Zb. a číslo 102/1999 Z. z. ohľadne rešpektovania súkromného a rodinného života. Navrhovateľ však na území Slovenskej republiky nemá žiadnu rodinu, preto je podľa odporcu rozhodnutie v súlade s dohovorom.

Vo vzťahu k alternatívam zaistenia odporca uviedol, že z vyjadrení navrhovateľa v zápisnici o podaní vysvetlenia a všetkých dôkazoch mal za preukázané, že navrhovateľ by tieto stanovené podmienky nevedel splniť a preto alternatívy zaistenia vylúčil a k tomu uviedol, že v odôvodnení rozhodnutia objasňujúcim spôsobom zdôvodnil, akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní o potrebe zaistenia navrhovateľa, prečo existuje dôvodné riziko jeho úteku vzhľadom na predchádzajúcu minulosť (jeho konanie) na území Slovenskej republiky, kedy nelegálne vstúpil na jej územie, prečo jeho zaistenie, resp. ponechanie v zariadení je nutné a to s poukazom na prebiehajúce konanie o administratívnom vyhostení navrhovateľa, vzhľadom na to že nie je možné, aby sám vycestoval z územia Slovenskej republiky do krajiny pôvodu, alebo do krajiny, ktorá ho prijme.

V tejto súvislosti dal odporca do pozornosti čl. 15 ods. 1 hore citovanej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES, podľa ktorého „pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu zaistiť len štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä, keď existuje riziko úteku“.

Vzhľadom na uvedené odporca vyjadril názor, že bolo zákonné rozhodnúť o zaistení navrhovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a umiestniť ho do ÚPZC Medved'ov v súlade s § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. novembra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 OSP sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 OSP).

Podľa § 88 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1, ak existuje riziko jeho úteku.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona číslo 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov.

K námietke navrhovateľa, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že uvedenú námietku navrhovateľ bližšie nešpecifikoval v konaní pred odvolacím súdom.

Zo samotnej podstaty preskúmavacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods.1 OSP), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ však krajský súd vychádzal pri rozhodovaní iba z obsahu administratívneho spisu, nemožno takémuto postupu principiálne nič vytknúť. Navyiac navrhovateľ ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nespresnil aké dôkazy mali byť krajským súdom k lepšiemu zisteniu skutkového stavu veci vykonané, a preto za tejto situácie je možné takúto argumentáciu odmietnuť ako bezpredmetnú.

Námietku navrhovateľa spočívajúcu v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď navrhovateľ túto námietku špecifikoval v podstate tým, že súd prvého stupňa v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenia navrhovateľa a nestotožnil sa ani s jedným odvolacím dôvodom nepovažoval odvolací súd za dôvodnú.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa uplatnenými v oprávnom prostriedku, s ich vyhodnotením sa stotožnil aj súd odvolací a v podrobnostiach na tieto závery krajského súdu odkazuje s poukazom na ich správnosť.

Podrobná argumentácia krajského súdu k jednotlivým námietkam navrhovateľa (viď kapitola I. tohto rozsudku), ktorou krajský súd objasnil, z akého dôvodu nepovažoval navrhovateľom uplatnené námietky

za spôsobilé spochybníť zákonnosť rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa sa premietli do jeho právneho záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré potvrdil.

Najvyšší súd preto nemohol považovať za vadu konania skutočnosť, že krajský súd sa nestotožnil ani s jedným odvolacím dôvodom, pretože objasnil podrobnou a vecne správnu argumentáciou prečo nepovažoval odvolacie námietky navrhovateľa za dôvodné. V podstate argumentácia uplatnených námietok navrhovateľa v opravnom prostriedku vychádzala z jeho presvedčenia, že ho odporca zaistil bez skúmania, či by na dosiahnutie účelu zaistenia nestačila iné miernejšie opatrenia vyplývajúce zo zákona o pobyte cudzincov.

Krajský súd sa uvedenou námietkou osobitne nezaoberal, navrhovateľ však v odvolaní proti tomu ani nebrojil, jeho námietka uplatnená v odvolaní proti rozsudku krajského súdu smerovala opätovne k tomu, že odporca sa alternatívami zaistenia dostatočne nezaoberal, len konštatoval nesplnenie zákonných podmienok pre aplikáciu alternatív zaistenia.

Z napadnutého rozhodnutia odporcu je možné podľa odvolacieho súdu vysledovať, prečo k aplikácii miernejších opatrení - tzv. alternatív zaistenia podľa § 89 ods. 1 písm. a/ alebo b/ zákona o pobyte cudzincov odporca nepristúpil.

Z argumentácie rozhodnutia odporcu (viď kapitola IV. tohto rozsudku) totiž vyplýva, že odporca sa zaoberal alternatívami zaistenia v zmysle § 89 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte, s tým, že po vyhodnotení dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky udelený žiadny druh pobytu, je bez finančných prostriedkov a existuje reálne vysoké riziko a dôvodná obava, že v prípade uloženia alternatív zaistenia a prepustenia na slobodu ujde. Podľa odporcu nevedel splniť zákonom stanovené podmienky a preto odporca alternatívy zaistenia vylúčil.

S uvedeným názorom odporcu sa stotožňuje aj odvolací súd. Možno teda zhrnúť, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporcu v základných rysoch obsahuje argumenty a podklady, prečo nebolo možné využiť miernejšie opatrenia podľa § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov a bolo nutné pristúpiť priamo k zaisteniu navrhovateľa.

Naopak tvrdenie navrhovateľa obstať nemôže na základe jeho vlastného správania a pasivity pri vytváraní podmienok pre možnosť použitia miernejších opatrení.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia krajského súdu bližšie nešpecifikoval, (preto sa krajský súd uvedenou námietkou nezoberal), odvolací súd však dospel k záveru, že dôvody rozhodnutia odporcu, pre ktoré neaplikoval ustanovenia miernejších opatrení sú logicky odôvodnené, záver odporcu nachádza oporu vo vykonanom dokazovaní a uplatnená námietka navrhovateľa nebola spôsobilá spochybníť zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorý zaistil navrhovateľa z dôvodu, že je to potrebné v konaní o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť vycestovanie navrhovateľa do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, nakoľko existuje riziko úteku odporcu a je to potrebné na účel výkonu administratívneho vyhostenia s poukazom na rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Banská Bystrica zo dňa 18.09.2015, ktorým bol odporca podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky a zároveň mu bol uložený zákaz vstupu na 2 (dva) roky.

V tomto smere je vhodné podotknúť, že úvahy o nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu nemožno odvodzovať od subjektívnej predstavy navrhovateľa o tom, ako podrobne by malo byť rozhodnutie správneho orgánu odôvodnené, ale musí sa jednať o objektívny stav, znemožňujúci preskúmanie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Z hľadiska objektívneho je zrejmé, že rozhodnutie odporcu nároky uskutočniť posúdenie rozhodnutia a jeho odôvodnenia tieto atribúty spĺňa. Navrhovateľ ostatne argumentáciu rozhodnutia odporcu podrobne analyzuje, takže je zrejmé, že zdôvodneniu rozhodnutia odporcu porozumel. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda žiaden z dôvodov, pre ktorý by mal byť napadnuté rozhodnutie odporcu pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu zrušený, nezistil.

Navrhovateľ ďalej namietal, že dĺžka zaistenia do 17.03.2016 je dlhá a mala byť stanovená na kratšiu dobu.

Námietku navrhovateľa, týkajúcu sa doby zaistenia odvolací súd považoval rovnako za bezpredmetnú, pretože z rozhodnutia odporcu vyplýva, že navrhovateľ bol napadnutým rozhodnutím zaistený dňom 18.09.2015 na čas nevyhnutne potrebný a odporca stanovil dĺžku zaistenia do doby zrealizovania výkonu administratívneho vyhostenia, ktoré uložilo Oddelenie cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, najdlhšie do 17.03.2016 s tým, že v dôvodoch rozhodnutia odporca uviedol, že na základe značných skúseností súvisiacich s vykonávaním potrebných opatrení a úkonov na výkon vyhostenia štátnych príslušníkov Iraku v súvislosti s dĺžkou návratovej procedúry ÚPZC Medveďov odporučil zaistiť navrhovateľa na 6 mesiacov cudzinec spolupracuje, pričom podľa odporcu navrhovateľ spolupracuje.

Podľa odvolacieho súdu tak námietka navrhovateľa, že odporcom stanovená dĺžka zaistenia nebola dostatočne odôvodnená existujúcimi skutočnosťami nemohla vo svetle dôvodov rozhodnutia odporcu obstať. Stanovenú lehotu zaistenia odporca odôvodnil existujúcimi skutočnosťami, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú takýto „čas nevyhnutne potrebný“ na zaistenie cudzinca, pričom povinnosť skúmať podmienky zaistenia v jeho priebehu odporcovi vyplýva priamo z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, ako to aj uviedol odporca vo svojom rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Nezistil ani žiadne pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených úvah konštatoval, že krajský súd dospel k správne mu záveru, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa a dospel k správne mu záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, je riadne odôvodnené a odporca v ňom dostatočným spôsobom vyjadril svoje úvahy relevantné pre rozhodnutie o zaistení navrhovateľa.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ako neúspešnému účastníkovi konania trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.